

Nr 68.

Ankom till riksdagens kansli den 12 juni 1941 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i gällande bestämmelser rörande älgavgifter.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 30 maj 1941 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 291, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att älgavgift inom området för älgskadefonden för södra Sverige må uttagas med 40 kronor för varje älg som efter tillstånd till särskild jakttid fälles under tid, som avses i tillståndet, samt med 25 kronor för varje älg, som fälles under lovlig jakt å område, i fråga om vilket ej medgivits särskild jakttid.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

Sedan Kungl. Maj:t i proposition, nr 47, till 1938 års riksdag framlagt förslag angående älgavgifter m. m., har riksdagen, på sätt framgår av dess skrivelse den 3 maj 1938, nr 233, under åberopande av jordbruksutskottets av riksdagen godkända utlåtande nr 54, anmält, att riksdagen

1) medgivit att älgavgift finge uttagas med trettio kronor för varje älg som fälldes under tid som avsåges i tillstånd till särskild jakttid samt med femton kronor för varje älg, som fälldes under lovlig jakt å område, i fråga om vilket ej medgivits särskild jakttid; samt

2) bemyndigat Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med de i propositionen angivna grunderna utfärda erforderliga bestämmelser beträffande älgavgifternas sammanförande till älgskadefonder samt de allmänna villkoren för bidrag ur älgskadefond att gälla från och med den 1 juli 1938. Härefter har Kungl. Maj:t den 3 juni 1938 utfärdat förordning (nr 280) angående älgavgifter m. m.

Enligt förordningen skall för älg, som fälles inom riket, utgivas älgavgift. Älgavgifterna skola sammanföras till fonder sålunda, att de avgifter som inflyta för älgar, fällda inom Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands, Väster-norrlands, Gävleborgs och Kopparbergs län, bilda en fond (*älgskadefonden för norra Sverige*) samt övriga avgifter en fond (*älgskadefonden för södra Sverige*). Ur älgskadefond skall enligt Kungl. Maj:ts bestämmande utgå bidrag till lindrande av skada av älg inom det område från vilket fondens medel härflyta ävensom, i den mån medlen förslå därtill, till jaktvårdsändamål,

i första hand älgstammens vård och skydd inom området. Beträffande älgavgifts storlek gäller följande. En var som för jakt efter älg medgivits särskild jakttid enligt jaktstadgan har att därför till den myndighet, som meddelat tillståndet (vederbörande länsstyrelse eller domänstyrelsen), erlægga en avgift av trettio kronor för varje älg som fällts under tid som avses i tillståndet. För varje älg, som under lovlig jakt fälles å område, i fråga om vilket ej medgivits särskild jakttid enligt jaktstadgan, skall av jakträttsinnehavaren erläggas en avgift av femton kronor.

I skrivelse till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet den 26 maj 1941 angående tillfälliga ändringar i gällande fridlysnings- och jakttider för vissa djurslag har domänstyrelsen jämväl upptagit ett förslag av *svenska jägarförbundets styrelse* angående höjning av älgavgifterna inom området för södra älgskadefonden, enligt vilket förslag sagda avgifter borde sättas lika för allmän och för särskild jakttid, förslagsvis till 40 kronor för fällt djur. *Domänstyrelsen*, som med hänsyn till förevarande förhållanden och beräknat högre pris på älgkött ansett en höjning av älgavgifterna motiverad för den del av riket, som vore att hänföra till älgskadefonden för södra Sverige, har föreslagit, att avgifterna för denna del av riket skulle utgå med 40 kronor för älg, som fällts under särskild jakttid, samt 25 kronor för älg, som fällts under allmän jakttid.

I ärendet har *föredraganden, statsrådet Bergquist* anfört följande:

»Det synes angeläget att ersättning i största möjliga utsträckning i fortsättningen beredes de jordbrukare, vilka tillfogas skador å gröda eller fruktodling genom förekomst av älg. Med hänsyn härtill och då älgkött för närvarande betingar ett betydligt högre pris än vid tiden för de nuvarande älgavgifternas fastställande, synes det befogat att nu genomföra en höjning av sagda avgifter. Med biträdande av domänstyrelsens förslag i ämnet vill jag därför förorda, att älgavgifterna för den del av riket, som är att hänföra till älgskadefonden för södra Sverige, skola utgå med 40 kronor för älg, som fällts under särskild jakttid, samt med 25 kronor för älg, som fällts under allmän jakttid. Därest under älgjakten inom angivna landsdel år 1941 samma antal älgar fälles som under 1940, cirka 6,800 stycken, samt av nämnda antal omkring 2,000 stycken fällas under särskild jakttid, skulle i älgavgifter för år 1941 kunna beräknas inflyta cirka 200,000 kronor, vilket skulle innebära betydligt ökade möjligheter att bereda ersättning för älgskada. I detta sammanhang må nämnas att Svenska jägarförbundet efter anmodan av chefen för jordbruksdepartementet till domänstyrelsen avgivit förslag om ökad jakttid för älg under 1941 i de södra och mellersta delarna av riket. Förslaget har av domänstyrelsen med eget yttrande ingivits till Kungl. Maj:t och är för närvarande beroende på Kungl. Maj:ts prövning. Skulle ökad jakttid komma att beslutas, torde avskjutningen under år 1941 kunna väntas få större omfattning än under år 1940, vilket skulle medföra ytterligare förstärkning av älgskadefonden för södra Sverige.

Därest riksdagen lämnar sitt medgivande till här föreslagen höjning av utgående älgavgifter, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda erforderlig ändring av gällande bestämmelser i ämnet.»

Såsom framgår av utskottets av riksdagen godkända utlåtande, nr 43 för innevarande år, i anledning av väckt motion angående utsträckning av rätten till ersättning för älgskada, har utskottet uppmärksammat, att vid innevarande års fördelning av medel ur älgskadefonderna till gäldande av skador av älg älgskadefonden för södra Sverige endast lämnat tillgång till täckande av viss del av de på vederbörligt sätt godkända skadebeloppen. I likhet med vad som framhålles i propositionen anser utskottet angeläget, att största möjliga ersättning kan beredas jordbrukare, som tillfogas älgskador å gröda eller fruktodling. Genom den i propositionen föreslagna höjningen av älgavgifterna kommer — under förutsättning att avskjutningen icke minskas — älgskadefonden för södra Sverige att tillföras betydligt ökade inkomster. Härigenom uppstå möjligheter att inom nämnda del av riket framdeles kunna lämna högre ersättningar för älgskador än som hittills varit möjligt. Ehuru utskottet är av den uppfattningen, att olika åsikter kunna göras gällande i fråga om den lämpliga avvägningen av älgavgifternas storlek, vill utskottet tillstyrka, att avgifterna inom den del av riket varom nu är fråga höjas med i propositionen föreslagna belopp. På Kungl. Maj:t torde få ankomma att utfärda erforderlig ändring i gällande bestämmelser i ämnet.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 12 juni 1941.

På jordbruksutskottets vägnar:

ABEL ANDERSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Granath*, *Alfred Andersson*, *Jacob Hansson*, *Mannerskantz*, *Dahlström*, *Bondeson* och *Gottfrid Karlsson*; samt

från andra kammaren: herrar *Andersson* i Löbbo, *Andersson* i Tungelsta, *Gustafson* i Vimmerby, *Karlsson* i Munkedal, *Carlström*, *Liedberg*, *Andersson* i Hyssna och *Jonsson* i Fjäle.
